

Wypowiedź Jowity Twardowskiej

Dyrektor ds. Komunikacji i CSR Grupy LOTOS, Lidera Strategii CSR w obszarze integracji z lokalnym otoczeniem

Realizacja strategii społecznej odpowiedzialności stanowi dla nas wsparcie w procesie osiągnięcia celów wynikających ze strategii biznesowej Grupy Kapitałowej LOTOS. Na skuteczność i efektywność strategii społecznej odpowiedzialności wpływa kilka czynników. Kluczowe spośród nich to: zaangażowanie najwyższego kierownictwa firmy, powiązanie podejmowanych działań z celami strategicznymi całej organizacji, określenie miar sukcesu wraz z zapewnieniem mechanizmu ewaluacji działalności. LOTOS umiejętnie wdrożył wszystkie te elementy.

Do wypracowania naszej aktualnej strategii społecznej odpowiedzialności na lata 2012-2015 doszło dzięki wdrożeniu mechanizmu angażującego bardzo szeroką reprezentację pracowników firmy, w tym najwyższej kadry kierowniczej, która od kilku lat uczestniczy w autorskiej inicjatywie Dzień z CSR. Jest to cykliczne wydarzenie integrujące osoby zarządzające wokół wspólnej dyskusji nad kierunkami rozwoju i możliwościami doskonalenia odpowiedzialności społecznej firmy.

Wiele uwagi poświęciliśmy także wnikliwej analizie oczekiwań i potrzeb zgłaszanych wobec firmy przez jej kluczowych interesariuszy. Dzięki dokonanemu przeglądowi efektów naszych dotychczasowych inicjatyw i praktyk w dziedzinie CSR oraz przeprowadzonej ocenie uwarunkowań działalności, wypracowaliśmy strategię działalności w tym obszarze do 2015 roku.

Perspektywa 2015 roku jest zbieżna z okresem obowiązywania obecnej strategii biznesowej Grupy Kapitałowej LOTOS. Wyznaczone w obu dokumentach cele wzajemnie się uzupełniają i wspierają, co zapewnia zrównoważony rozwój firmy i zwiększa jej wkład w poprawę jakości wielu procesów społecznych. Ma to szczególne znaczenie dla nas, jako największego pracodawcy w regionie pomorskim, ale także przedstawiciela branży naftowej, która jest zobowiązana do stosowania najwyższych standardów bezpieczeństwa ludzi i ochrony środowiska.

Współistnienie perspektywy biznesowej i społecznej zagwarantowaliśmy poprzez wypracowanie szczegółowych planów operacyjnych oraz mierników celów w każdej z kluczowych dziedzin zapisanych w strategii społecznej odpowiedzialności. Za nadzór nad ich realizacją odpowiadają liderzy poszczególnych obszarów raportujący do Zarządu Grupy LOTOS.

Wewnętrzna sprawozdawczość osiągniętych wyników zapewniliśmy poprzez opracowanie metody monitorowania postępów we wdrażaniu strategii CSR w kolejnych latach. Dołożyliśmy starań, by działanie to w możliwie najpełniejszym stopniu odpowiadało aktualnym potrzebom w zakresie biznesowego raportowania spółki. Mechanizmy społecznej odpowiedzialności dodatkowo podlegają ocenie dojrzałości na równi z innymi kluczowymi obszarami zarządzania. Należy jednak pamiętać także o tym, że i sama strategia CSR wspiera doskonalenie wielu praktyk w organizacji oraz przyczynia się do wzrostu efektywności jej działania. Zastosowanie spójnych rozwiązań w tym zakresie wzmacnia skuteczność tych procesów i pozwala całościowo podejść do oceny uzyskiwanych wyników.

W obszarze strategii CSR odnoszącym się do integracji z lokalnym otoczeniem nie sposób nie zauważyć, że przez ostatnie 30 lat z firmy lokalnej staliśmy się istotnym podmiotem nie tylko na mapie Polski, ale i na arenie międzynarodowej. Jesteśmy pożądanym pracodawcą, kontrahentem i partnerem w biznesie dla wielu firm z naszego otoczenia. Cieszymy się dobrą reputacją wśród osób mieszkających w otoczeniu naszych zakładów. Jako duża firma jesteśmy płatnikiem podatków służących rozwojowi regionu. Zatrudniamy lokalne firmy do realizacji wielu zadań na naszą rzecz, co zapewnia im trwałe funkcjonowanie. Naszą integrację z lokalnym otoczeniem pojmujemy właśnie w taki sposób, że stanowimy pewną wartość nie tylko dla siebie samych, ale też dla tych wszystkich, którzy żyją wokół nas. Właśnie po to, żeby budować takie właściwe rozumienie prowadzenia naszej działalności, realizujemy wiele działań, które daleko wychodzą poza obowiązek. Staramy się pomagać tym, którzy w naszym otoczeniu tego potrzebują. W strategię społecznej odpowiedzialności wpisaliśmy zapobieganie wykluczeniom tych, którym się w życiu nie powiodło. Stale ograniczamy negatywny wpływ na środowisko oraz zwiększamy skalę pozytywnego oddziaływania na jakość życia w regionie. Wiele naszych inicjatyw stanowi przejaw

zainteresowania i troski o lokalną społeczność. To jest dostrzegane i doceniane przez otoczenie firmy.

Warto podkreślić, że reputacja LOTOSU, jako firmy społecznie odpowiedzialnej, pozwala nam na budowanie trwałych relacji i długoterminowej współpracy opartej na zaufaniu i profesjonalizmie. Ma także znaczenie przy pozyskiwaniu najlepszych specjalistów na rynku, co przyczynia się do naszego stałego rozwoju z korzyścią dla kluczowych grup interesariuszy.

Zintegrowany Raport Roczny 2013

Wkład w społeczeństwo

Mieszkańcy terenów, w których zlokalizowane są nasze główne zakłady produkcyjne, bazy magazynowe i instalacje stanowią dla nas kluczowych adresatów programów współpracy. Są to społeczności lokalne z terenów województw: pomorskiego, śląskiego i podkarpackiego, gdzie prowadzi działalność kilka podmiotów naszej grupy kapitałowej, włącznie z rafinerią Grupy LOTOS w Gdańsku i największymi zakładami na południu należącymi do spółek LOTOS Terminale w Czechowicach-Dziedzicach i LOTOS Infrastruktura w Jaśle.

Kluczowym celem strategii społecznej odpowiedzialności Grupy Kapitałowej LOTOS do 2015 r. w obszarze integracji z lokalnym otoczeniem jest zapewnienie jego przychylności oraz wzmocnienie reputacji przedsiębiorstwa społecznie zaangażowanego poprzez podejmowanie działań przyczyniających się do trwałego rozwiązywania istotnych dla niego problemów społecznych i środowiskowych.

Projekt nakierowany na zapobieganie i przewyższanie problemów występujących w regionie kraju, w którego rozwój wnosimy największy wkład, stanowi powołane pod koniec 2012 r. w Gdańsku Forum Inicjowania Rozwoju (FIR). Jest to inicjatywa zrodzona z doświadczeń oraz zapotrzebowania przedstawicieli trzech sektorów: samorządu, biznesu i organizacji pozarządowych. Jego celem jest wpływanie na efektywny rozwój społeczny i gospodarczy regionu poprzez realizację projektów międzysektorowych.

Idea Forum Inicjowania Rozwoju:

- uczenie się współpracy międzysektorowej w działaniu;
- możliwość wymiany dobrych praktyk;
- stosowanie sprawdzonych strategii współpracy i aktywizacji;
- możliwość budowania sieci nieformalnych kontaktów i aktywne poszukiwanie partnerów do współpracy.

Do najważniejszych efektów osiągniętych w ramach inicjatywy w 2013 r. zaliczamy:

- powstanie kilkunastu partnerstw skupiających około 20 podmiotów, które reprezentuje aktywna Rada Programowa zrzeszająca przedstawicieli organizacji pozarządowych, biznesu i instytucji publicznych,
- zorganizowanie w Gdańsku konferencji poświęconej współpracy międzysektorowej, która zgromadziła 300 uczestników z około 80 organizacji, firm i instytucji,

- przeprowadzenie w powiecie kościerskim pierwszej edycji warsztatów współpracy międzysektorowej,
- propagowanie działalności Forum podczas dwóch konferencji z cyklu *Akademia CSR. Rozwój odpowiedzialnego biznesu*, adresowanych do małych i średnich przedsiębiorstw w terenie Pomorza oraz Warmii i Mazur.

Wkładem Grupy LOTOS wniesionym w prace Forum jest nie tylko udział finansowy, ale również dzielenie się naszym doświadczeniem w zakresie inicjatyw infrastrukturalnych, edukacyjnych, środowiskowych i kulturalnych, od lat wspierających rozwój Pomorza. W 2014 r. planowane jest uruchomienie Funduszu Grantowego - Forum Inicjowania Rozwoju, którego celem będzie wsparcie realizacji konkretnych projektów rozwojowych.

W Grupie Kapitałowej LOTOS bardzo dużą wagę przywiązujemy do utrzymywania dobrych relacji z grupami interesariuszy, które z jakichkolwiek powodów są lub mogą być pod wpływem podejmowanych przez nas działań operacyjnych.

Dla wszystkich inwestycji infrastrukturalnych, przed udzieleniem pozwolenia na budowę, przeprowadzamy ocenę ich oddziaływania na środowisko. Prawo polskie wymaga, aby proces ten odbywał się z udziałem społeczeństwa – wyniki ocen oddziaływania na środowisko danego przedsięwzięcia podawane są do publicznej wiadomości, a każdy zainteresowany ma wgląd do przygotowywanej dokumentacji i w razie wątpliwości może wyrazić swój sprzeciw. Przy inwestycjach mogących zwiększyć nasze oddziaływanie na otoczenie w każdym przypadku przeprowadzamy spotkania ze społecznością lokalną.

Konsultacje społeczne

W 2013 r., w związku z planowaną budową kompleksu instalacji do pogłębionego przerobu ciężkich frakcji destylatów ropy naftowej w naszej rafinerii w Gdańsku, przeprowadziliśmy konsultacje społeczne. W ich ramach zorganizowaliśmy szereg spotkań z urzędami, przedstawicielami przemysłu oraz potencjalnie najbardziej zainteresowanymi – okolicznymi mieszkańcami. Podczas spotkań staraliśmy się udzielić jak najwięcej informacji dotyczących planowanej inwestycji oraz odpowiedzieć na wszystkie stawiane pytania. Konsultacjom towarzyszyła kampania informacyjna w prasie, radiu i telewizji. Uczestnicy konsultacji byli zainteresowani głównie stopniem oddziaływania inwestycji na otoczenie rafinerii oraz spodziewanymi korzyściami z budowy. Wśród analizowanych czynników oddziaływania na środowisko jedynym bezpośrednio zauważalnym będzie hałas, który może w jej trakcie nieznacznie wzrosnąć. Jednak z raportu oddziaływania na środowisko wynika, że zarówno dzienne, jak i nocne normy nie zostaną przekroczone. Kwestią, która w najbardziej zainteresowała mieszkańców, były możliwości powstania nowych miejsc pracy podczas samej inwestycji oraz po uruchomieniu nowych instalacji. Wskazano, iż sama budowa będzie wymagała zatrudnienia przez Grupę LOTOS 1-1,5 tys. pracowników, zaś na potrzeby powstających instalacji w rafinerii będziemy poszukiwali do pracy osób mogących objąć stanowiska aparaturowych.

Spółka LOTOS Petrobaltic w 2013 r. przeprowadziła oceny oddziaływania na środowisko prac poszukiwawczych, rozpoznawczych i wydobywczych ze złóż ropy naftowej i gazu ziemnego dla rejonów swoich koncesji na polskim obszarze morskim.

Podobnie, jak Grupa LOTOS, także południowe spółki – LOTOS Biopaliwa, LOTOS Terminale oraz LOTOS Infrastruktura w 2013 r. kontynuowały aktywną współpracę z samorządami lokalnymi w zakresie zapobiegania i reagowania na awarie. Jako zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia awarii, spółki przekazały burmistrzom miast, w których prowadzą działalność, informacje na temat środków bezpieczeństwa i sposobów

postępowania w przypadku wystąpienia awarii, a ich przedstawiciele uczestniczyli w posiedzeniach Rad Miejskich.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że działalność operacyjna szczególnie rafinerii Grupy LOTOS, terenu manewrowego LOTOS Kolej oraz zakładów produkcyjnych LOTOS Oil, LOTOS Asphalt, LOTOS Biopaliwa i RCEkoenergia nie pozostaje bez wpływu na jakość życia lokalnych społeczności lokalnych. Należy zaznaczyć jednak, że działalność ta nie wywiera istotnego negatywnego wpływu środowiskowego na sąsiadów – wszystkie spółki dotrzymują dopuszczalnych standardów emisyjnych określonych w pozwoleniach środowiskowych.

Wydobycie ropy naftowej, przeprowadzane na Litwie przez LOTOS Geonafta, również nie powoduje potencjalnych ani realnych zagrożeń środowiskowych w stosunku do lokalnego otoczenia. Spółka prowadzi działalność od lat w tych samych miejscach, a w związku z tym, wpływ na środowisko zarówno aktualnych, jak i planowanych działań w tych lokalizacjach jest bardzo dobrze poznany. Jakość wszystkich komponentów środowiska – powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby – monitorowana jest we wszystkich miejscach, gdzie wydobywa się ropę naftową. Wyniki monitorowania regularnie przekazywane są do organów kontrolnych, gdzie z ich treścią mogą zapoznawać się przedstawiciele lokalnych urzędów i społeczności.

Nie docierają do nas również informacje świadczące o nadmiernym zużyciu zasobów naturalnych wokół naszych zakładów i ewentualnym, związanym z tym zagrożeniem dla społeczności lokalnych.

Kładziemy duży nacisk na identyfikację potencjalnych sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi i środowiska. W tym celu nasi pracownicy uczestniczą w specjalnych szkoleniach, a poprzez zapisy w instrukcjach stanowiskowych i technologicznych wdrażane są najlepsze praktyki inżynierskie. Świadczy to o wysokiej kulturze bezpieczeństwa procesowego w organizacji. W 2013 r. jedynie w dwóch spółkach doszło do sytuacji zagrożenia procesowego.

W LOTOS Asphalt miały miejsce dwa incydenty, które stanowiły zagrożenia dla zdrowia. Zdarzenia wskazały obszary wymagające udoskonalenia. Zostały one przeanalizowane przez komisje awaryjne, wydano zalecenia poawaryjne i usprawniające. W LOTOS Oil doszło do jednego przypadku zagrożenia bezpieczeństwa procesowego stopnia pierwszego, w wyniku którego pracownik uległ wypadkowi. Odnotowano także 15 przypadków zagrożenia bezpieczeństwa procesowego stopnia drugiego. Ich identyfikacja pozwoliła na zabezpieczenie we wczesnej fazie przypadków mogących przekształcić się w zagrożenia stopnia pierwszego. Dla zachowania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa procesowego tworzone są harmonogramy kontroli kluczowych urządzeń zapobiegających nieplanowanym emisjom substancji, w tym również materiałów nietoksycznych i niepalnych. Rejestrowane są także zdarzenia mogące potencjalnie wpływać na bezpieczeństwo procesowe. W LOTOS Paliwa zarejestrowano w 2013 r. kilka zdarzeń, które można zakwalifikować jako przypadki zagrożenia. W 13 sytuacjach dotyczyło to pożarów samochodów klientów na stacjach paliw, w jednej uszkodzenia dystrybutora LPG przez samochód klienta, w trzech pożarów obiektów sąsiadujących z stacją, i samego pawilonu stacji. W każdym przypadku działanie pracowników było prawidłowe i zgodne z obowiązującymi procedurami. Dokonano oceny sytuacji, zgłoszono zagrożenia odpowiednim osobom, wykonano zamknięcie i zabezpieczenie terenu stacji, w przypadkach, gdy było to konieczne, podjęto działania gaśnicze i wezwano odpowiednie służby do usunięcia zagrożenia i dodatkowo zabezpieczenia terenu stacji.

Wszystkie sytuacje niebezpieczne są analizowane przez zarządzających stacjami paliw,

zgłaszane do służby BHP i ponownie analizowane pod kątem możliwości wystąpienia podobnych zdarzeń w przyszłości oraz potrzeby podejmowania działań zapobiegających w przyszłości.

Od lat wspieramy inicjatywy służące poprawie jakości życia społeczności, z którymi sąsiadujemy i z których wywodzą się nasi pracownicy. Zarówno system edukacji, jak i system zdrowotny w naszym otoczeniu są rozwinięte, jednak w sposób szczególnie angażujemy się w te inicjatywy, które mogą wesprzeć naszych partnerów społecznych w zakresie dostępu do ważnego dla ich działalności profesjonalnego sprzętu medycznego. Wybór projektów jest zazwyczaj poprzedzony konsultacjami z władzami samorządowymi lub partnerami społecznymi.

W 2013 r. współpracowaliśmy z organizacjami pozarządowymi oraz przedsiębiorstwami społecznymi w zakresie zakupu materiałów reklamowych, a dochód ze sprzedaży gadżetów reklamowych wsparł działalność statutową tych podmiotów.

Wsparliśmy także szereg inicjatyw, które wpłynęły na rozwój infrastruktury i przyniosły pozytywne efekty członkom społeczności lokalnych w wielu sferach życia. Należy podkreślić, że Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Grupy LOTOS w czerwcu 2013 r. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto Spółki za 2012 r., przeznaczając 1.500 tys. zł na zasilenie Funduszu Celowego utworzonego z przeznaczeniem na finansowanie przez nas przedsięwzięć społecznych.

Przekazane w 2013 r. środki zostały zainwestowane m.in. w sprzęt medyczny dla instytucji zdrowia publicznego, sprzęt niezbędny do prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska i ekologią, inwestycje mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców, działania związane z edukacją w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Inwestycje te były działaniami pro publico bono.

Zaangażowanie Grupy Kapitałowej LOTOS w 2013 r. w inicjatywy służące rozwojowi lokalnych społeczności

Lp.	Podmiot	Miejscowość	Cel wsparcia
1.	Gmina Miasta Gdańsk	Gdańsk	Dofinansowanie modernizacji placu zabaw.
2.	Stowarzyszenie Bank Otwartych Serc	Gdańsk	Dofinansowanie wyposażenia placu zabaw.
3.	Szkoła Podstawowa nr 11	Gdańsk	Zakup sprzętu dydaktycznego.
4.	Stowarzyszenie Wspierania Gdańskiej Gastroenterologii ENDOSIGMA	Gdańsk	Dofinansowanie zakupu sprzętu medycznego.
5.	Szpital Specjalistyczny w Jaśle	Jaśło	Zakup sprzętu medycznego.
6.	Pomorskie Centrum Chorób Zakaźnych i Gruźlicy	Gdańsk	Zakup sprzętu medycznego.
7.	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne	Gdańsk	Zakup sprzętu medycznego.
8.	Stowarzyszenie COR Kardiochirurgia	Gdańsk	Zakup sprzętu medycznego.
9.	Fundacja z Pompą – Pomóż Dzieciom z Białaczką	Gdańsk	Zakup sprzętu medycznego.
10.	Pomorskie Centrum Traumatologii im. M. Kopernika	Gdańsk	Zakup sprzętu medycznego.
11.	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym RAZEM	Bielsko-Biała	Dofinansowanie wykonania infrastruktury dla osób niepełnosprawnych.
12.	Jesteśmy Razem Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły	Gdańsk	Zakup wyposażenia placu zabaw.

13.	Fuszanawawcze Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	Gdynia	Zakup sprzętu ratowniczego i szkoleniowego.
14.	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3	Gdynia	Dofinansowanie adaptacji sali dydaktycznej na gabinet chemiczny.
15.	Szkoła Podstawowa im. Obrońców Ziemi Polskich	Cedry Wielkie	Zakup sprzętu dydaktycznego.
16.	Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego i Chemicznego im. M. Skłodowskiej-Curie	Gdańsk	Zakup sprzętu dydaktycznego.
17.	Szkoła Podstawowa nr 61	Gdańsk	Zakup sprzętu dydaktycznego.
18.	Stowarzyszenie Przyjazne Pomorze	Gdańsk	Dofinansowanie remontu placówki oraz zakupu wyposażenia.
19.	Fundacja Agencja Regionalnego Monitoringu Aglomeracji Gdańskiej	Gdańsk	Dofinansowanie modernizacji i odtworzenia sieci monitoringu atmosfery.
20.	Stacja Ornitologiczna Muzeum i Instytut Zoologii PAN	Gdańsk	Dofinansowanie działań statutowych, w tym zakup materiałów dydaktycznych.
21.	Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego	Gdańsk	Dofinansowanie działań statutowych związanych z celami badawczymi.
22.	Grupa Badawcza Ptaków Wodnych KULING	Gdańsk	Dofinansowanie działań statutowych, w tym stworzenie infrastruktury dydaktycznej w Rezerwacie Mewia Łacha.
23.	Stowarzyszenie Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej	Gdańsk	Dofinansowanie zakupu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

W 2013 r. zrealizowaliśmy szereg działań służących rozwojowi lokalnych społeczności w bliskości zakładów Grupy Kapitałowej LOTOS. W większości mają one charakter programowy i są rozwijane od kilku lat. Dzięki temu, że są one zgodne z obszarami naszych kompetencji, wyznaczonymi w toku konsultacji z interesariuszami, mają szansę w sposób realny przyczynić się do poprawy sytuacji w ważnych dla lokalnych społeczności dziedzinach życia.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym (BRD)

Niski poziom bezpieczeństwa na polskich drogach, to od lat jeden z najważniejszych problemów społecznych w Polsce. Ze wstępnych danych Komendy Głównej Policji w 2013 r. na polskich drogach doszło do ok. 35,4 tys. wypadków, w których zginęło prawie 3,3 tys. osób, a niemal 43,5 tys. zostało rannych - w porównaniu z 2012 r. statystyki te spadły o kilka procent, ale nada wskazują na istnienie poważnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Oznacza to, że pomimo sukcesywnej poprawy bezpieczeństwa na polskich drogach, sytuacja na tle innych krajów Unii Europejskiej nadal jest bardzo niekorzystna. Wskaźnik zagrożenia Polaków (liczba ofiar śmiertelnych na 1 mln mieszkańców) jest prawie dwa razy wyższy niż średnia dla Unii. W 2013 r. na drogach Unii Europejskiej zginęło 28 tys. osób, z czego 13% to ofiary śmiertelne na polskich drogach, podczas gdy Polacy stanowią 8% obywateli Wspólnoty.

Wobec takiej skali zagrożenia działania edukacyjne powinny być podejmowane już od najmłodszych lat w szkołach podstawowych, gdyż to na tym etapie najskuteczniej kształtowane są poprawne postawy i zachowania.

W sposób priorytetowy traktujemy zaangażowanie w podnoszenie poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym (BRD). Specjalnie w tym celu powołaliśmy Akademię Bezpieczeństwa LOTOS - program ukierunkowany przede wszystkim na edukację dzieci i młodzieży. Do działań zrealizowanych w ramach Akademii w 2013 r. należy zaliczyć m.in.

kolejną edycję programu „LOTOS - Bezpieczna droga do szkoły” oraz konkurs plastyczny „Uwolnić odbłaski” i inicjatywę „W drodze do prawa jazdy”.

1. „LOTOS - Bezpieczna droga do szkoły” to społeczny program edukacyjno-prewencyjny realizowany we współpracy z Policją i ekspertami bezpieczeństwa ruchu drogowego, którego celem jest edukacja i propagowanie bezpiecznego zachowania na drodze i tym samym zapobieganie wypadkom drogowym z udziałem dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Działanie ma na celu wychowywanie świadomych i bezpiecznych przyszłych dorosłych uczestników ruchu drogowego. Program skierowany jest do pierwszoklasistów szkół podstawowych i ma na celu zwrócenie ich uwagi na zagadnienia dotyczące bezpiecznego korzystania z dróg zarówno przez pieszych, jak i zmotoryzowanych, np. ich rodziców. W ramach programu prowadzone są zajęcia, podczas których omawia się zasady bezpiecznego poruszania się po drogach oraz rozpoznawania odpowiednich miejsc do zabawy. Uczestnicy zajęć otrzymują ufundowane przez nas elementy odblaskowe i specjalnie opracowane pakiety edukacyjne BRD. Działanie realizowane jest we współpracy przede wszystkim z Komendą Wojewódzką Policji w Gdańsku, Miejską Komendą Policji w Bielsku-Białej oraz Jasielskim Klubem Motorowym i Ratownictwa Drogowego. Program realizowany jest na terenie funkcjonowania wybranych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej LOTOS, tj. w woj. pomorskim oraz powiatach znajdujących się w bezpośrednim oddziaływaniu spółek LOTOS Terminale i LOTOS Infrastruktura. Pierwszą edycję programu zrealizowaliśmy w 1998 r. w Jaśle.

W roku szkolnym 2013/2014 do pierwszoklasistów z woj. pomorskiego, powiatu jasielskiego i bielskiego trafiło 14 tys. odblasków i tyle samo pakietów edukacyjnych BRD. Łącznie przez ostatnie 8 lat przekazaliśmy 100 tys. odblasków i 80 tys. pakietów edukacyjnych.

2. Konkurs „Uwolnić odbłaski” jest adresowany do uczniów klas pierwszych szkół podstawowych, szczególnie uczestników programu „Bezpieczna droga do szkoły”. Działanie ma na celu zwrócenie dzieciom uwagi na zagrożenia, z jakimi mogą się spotkać w ruchu drogowym oraz służy wyrobieniu nawyku noszenia elementów odblaskowych, które zmniejszają ryzyko wypadków. Konkurs skierowany jest do dzieci ze szkół Pomorza oraz powiatów: bielskiego i jasielskiego. Partnerzy wspólnie namawiają rodziców, opiekunów i wychowawców, aby wyposażali dzieci w materiały odblaskowe. Każda z uczestniczących w konkursie szkół przesyła do dziesięciu prac plastycznych. Spośród nich wybierane są po trzy najlepsze w regionie. Zdobywcy pierwszych miejsc otrzymują rowery i osprzęt do bezpiecznej jazdy. Dodatkowo szkoły uczniów, którzy zwyciężyli, otrzymują mini-zestawy znaków drogowych oraz rowery z osprzętem. Nagrodą za drugie miejsca są zestawy rolek z osprzętem, natomiast zdobywcy trzecich miejsc otrzymują zestawy gier edukacyjnych.

W 2013 r. do konkursu „Uwolnić odbłaski” łącznie zgłoszono 712 prac z 124 szkół. Zdobywcami pierwszych miejsc okazali się uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 im. ks. dra Leona Heykego w Kościerzynie, Szkoły Podstawowej nr 26 w Bielsku-Białej i Społecznej Szkoły Podstawowej w Lipnicy Dolnej w gminie Brzyska. W latach 2010-2013 do udziału w konkursie zgłosiło się łącznie ponad 2 tys. uczniów.

3. Akcja „W drodze do prawa jazdy” to projekt, którego jesteśmy partnerem, realizowany przez Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku. Działanie ma na celu propagowanie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych i tym samym przeciwdziałanie wypadkom z udziałem młodych

kierowców. Głównym elementem są spotkania z młodzieżą wybranych szkół. W ramach każdego z nich odbywały się wykłady prowadzone przez policjanta w zakresie zasad bezpieczeństwa na drodze oraz wykłady na temat medycznych skutków wypadków drogowych i pomocy przedmedycznej prowadzone przez specjalistę ratownictwa medycznego. Po części teoretycznej odbywa się część praktyczna, która ma dodatkowo podnieść świadomości w zakresie bezpiecznego poruszania się po drogach, jako pieszy czy przyszy kierowca. Szczególny nacisk kładziony jest na takie zagrożenia jak brawura, nieużywanie pasów bezpieczeństwa i nadmierna prędkość.

W akcji „W drodze do prawa jazdy” w latach 2012-2013 r. udział wzięło 600 uczniów z gdańskich szkół ponadpodstawowych.

4. Jesteśmy partnerem prowadzonego przez Wojewodę Pomorskiego konkursu „Na drodze do bezpieczeństwa”. Inicjatywa ma na celu wyłonienie najlepszych autorskich programów realizowanych w zakresie zwiększania bezpieczeństwa na terenie województwa w danym roku szkolnym. W konkursie biorą udział instytucje samorządowe, państwowe, pozarządowe i stowarzyszeniowe. Najlepsze projekty otrzymują dofinansowanie na ich realizację.

W 2013 r. dwie równorzędne główne nagrody przyznano Specjalnemu Ośrodkowi Szkolno-Wychowawczemu w Pucku i Stowarzyszeniu Bezpieczny Region Słupski. Wyróżnienie otrzymało Gimnazjum w Żukowie.

Wyrównywanie różnic społecznych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu

Jedną z naszych kluczowych wartości społecznych jest otwartość na przyszłość, stąd waga, jaką przykładamy do projektów ukierunkowanych na rozwój młodych ludzi, zwłaszcza wychowujących się w bezpośredniej bliskości naszych zakładów.

Program „Dobry Sąsiad”

Specjalnie do mieszkańców terenów sąsiadujących z Grupą LOTOS kierujemy program, którego strategicznym celem jest niwelowanie różnic społecznych, przeciwdziałanie wykluczeniu, aktywizacja i integracja lokalnych społeczności oraz wspomaganie edukacji najmłodszych. W ramach programu:

- angażujemy się w życie społeczności poprzez wspieranie festynów rodzinnych, imprez sportowych, dofinansowanie wyjazdów letnich i zimowych dla dzieci,
- wspieramy wybrane inwestycje władz samorządowych mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców dzielnic objętych programem,
- działamy na rzecz lepszego zrozumienia przez mieszkańców specyfiki naszej działalności i przekonania, że rafineria to zakład posiadający najnowocześniejsze zabezpieczenia ekologiczne,
- ograniczamy występowanie różnic społecznych poprzez wspieranie organizacji pożytku publicznego,
- angażujemy się w inicjatywy mające charakter trwały, przeznaczone dla mieszkańców dzielnic sąsiadujących z nami.

1. Festyny, pikniki rodzinne i imprezy sportowe

W 2013 r. w sąsiadującej z zakładem w Gdańsku dzielnicy Wyspa Sobieszewska zorganizowaliśmy rodzinny festyn pn. Ekologiczny Dzień Dziecka. Ekologiczna tematyka wydarzenia była związana z realizowanym od kilku lat w tej części Gdańska programem „Chronimy NATURĘ na Wyspie Sobieszewskiej”. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 1 tys. osób. Impreza oprócz szeregu zabaw dla najmłodszych, była bogata w zabawy edukacyjne dotyczące cennych przyrodniczo terenów znajdujących się w okolicy dzielnicy Sobieszewo

(Rezerwat Przyrody „Mewia Łacha” i „Ptasi Raj”). Festyn odbył się na terenie Zespołu Specjalnego Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego nr 1 w Sobieszewie, a podopieczni placówki byli zaangażowani w prace organizacyjne. Wśród dorosłych uczestników wydarzenia przeprowadziliśmy badanie dotyczące oceny wydarzenia. Opinie na temat miejsca imprezy, jej organizacji i programu, jakości obsługi, ogólnego zadowolenia oraz jakości przekazywanych upominków były najwyższe w skali ocen (99% badanych).

85% ankietowanych odpowiedziało, że Grupa LOTOS dba o najbliższe otoczenie, a 83%, że wydarzenie odpowiada potrzebom i oczekiwaniom społecznym.

W ramach wspierania wydarzeń o charakterze sportowym oraz propagujących rekreację, byliśmy zaangażowani w Bieg Wyspy Sobieszewskiej im. Wincentego Pola, który odbył się w sąsiedztwie naszej rafinerii. W półmaratonie wzięło udział ponad 400 zawodników, którzy pokonywali nietypową trasę, przecinającą las, plażę i rekreacyjną trasę przeznaczoną dla biegaczy, rowerzystów oraz miłośników spacerów, która została zrealizowana w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej – organizatorem półmaratonu i gospodarzem ścieżki.

2. Dzień Otwarty w Grupie LOTOS

W sierpniu 2013 r. zorganizowaliśmy „Dzień Otwarty”, którego celem było umożliwienie zwiedzenia niedostępnej na co dzień rafinerii autokarami z przewodnikami - pracownikami Spółki, którzy opowiadali o działaniu instalacji, przebiegu procesów, zabezpieczeniach, jakich ściśle przestrzega rafineria oraz odpowiadali na pytania uczestników.

W ciągu pięciu godzin trwania imprezy 5 linii autokarowych zrealizowało 19 kursów na terenie rafinerii Grupy LOTOS, dając tym samym możliwość zwiedzenia zakładu blisko 900 osobom.

Do samej rafinerii zapewniliśmy bezpłatne linie autobusowe, które umożliwiały transport z dzielnic znajdujących się w sąsiedztwie Spółki. Wydarzenie obfitowało w wiele atrakcji dla osób w różnym wieku. Podczas pikniku odbył się pokaz współpracujących z nami służb mundurowych. Swoją działalność prezentowała także Grupa Badawcza Ptaków Wodnych KULING i Stacja Morska w Helu – partnerzy, z którymi realizujemy programy „Chronimy NATURĘ na Wyspie Sobieszewskiej” oraz „LOTOS pomaga bałtyckiej przyrodzie”. W wydarzeniu wzięło udział ponad 2 tys. osób, wśród których przeprowadzono ankietę ewaluacyjną. Opinie uczestników pod względem organizacji, atrakcyjności programu, terminu oraz jakości obsługi były na bardzo wysokim poziomie (80% ankietowanych wyraziło pozytywne opinie na temat wydarzenia), a 87% respondentów odpowiedziało, iż „Dzień Otwarty w Grupie LOTOS” spełnił ich oczekiwania i chętnie ponownie wezmą udział w podobnym wydarzeniu organizowanym przez koncern.

3. Pomoc potrzebującym

W ramach programu „Dobry Sąsiad” współpracujemy z organizacjami pozarządowymi, które w naszym najbliższym sąsiedztwie działają na rzecz ludzi potrzebujących. Od 2013 r. wspieraliśmy działania na rzecz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na gdańskich Rudnikach, Stowarzyszenia Przyjazne Pomorze – organizacji prowadzącej społeczną bibliotekę w dzielnicy Gdańsk-Stogi, Fundacji Pomóż Sobie i Innym, Stowarzyszenia Pedagogów Praktyków oraz Parafii p.w. Matki Boskiej Bolesnej w

Gdańsku. Ponad 100 podopiecznym tych organizacji dofinansowaliśmy m.in. letni i zimowy wypoczynek oraz doposażyliśmy sale, w których odbywają się zajęcia edukacyjne dla dzieci. Dodatkowo dla wychowanków tych placówek i dzieci z domów dziecka zorganizowaliśmy Mikołajki. Łącznie paczki świąteczne trafiły do 270 podopiecznych z 13 placówek wychowawczych i domów dziecka, w tym 9 z Gdańska i okolic, 2 z Jasła i 2 z Czechowic-Dziedzic.

Program „Skrzydła z Grupą LOTOS”

Odpowiedzialnie podchodzimy do działań ukierunkowanych na wyrównywanie szans uzdolnionych dzieci, zagrożonych wykluczeniem społecznym, pochodzących z regionów, w których prowadzi działalność Grupa Kapitałowa LOTOS. Było to możliwe m.in. dzięki naszemu uczestnictwu w latach 2010-2013 w gronie partnerów strategicznych programu „Skrzydła” realizowanego przez Caritas Polska. Objęliśmy pomocą 70 uczniów pochodzących z rodzin o niskim statusie materialnym z trzech regionów Polski w ramach programu „Skrzydła z Grupą LOTOS”. „Skrzydła” to program długoterminowej pomocy skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i liceów, którzy z powodu złej sytuacji materialnej w rodzinie wymagają pomocy. Program dał możliwość jej dopasowania do indywidualnych potrzeb ucznia. Skierowaliśmy swoje wsparcie do najbardziej potrzebujących dzieci ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, pochodzących z terenu woj. pomorskiego, powiatu jasielskiego i gminy Czechowice-Dziedzice. Wsparcie miało formę tzw. „Skrzydeł na przyszłość”, aby każde dziecko miało taką samą szansę w realizacji swoich planów i celów. Skrzydła pozytywnie wpłynęły na jego uczestników i pozwoliły na osiągnięcie założonych celów. Uczniowie objęci programem poprawili oceny z wielu przedmiotów nauczania, poprawili też zachowanie i są bardziej zaangażowani w zajęcia, pracę na rzecz szkoły oraz samorozwój.

Programy edukacji sportowej

Grupa LOTOS angażuje się również w projekty sportowo-społeczne, których celem jest wsparcie rozwoju sportowego dzieci i młodzieży oraz kształcenie kolejnych pokoleń sportowców, którzy będą w przyszłości zasilali lokalne drużyny czy kadry narodowe. Wychowanie przez sport jest również sposobem na popularyzację aktywnego spędzanie czasu wolnego, propagowania zasad „fair play” i zapobiegania patologiom.

Nieprzerwanie od 10 lat realizujemy wspólnie z Polskim Związkiem Narciarskim unikalny na skalę kraju program edukacji sportowej - „Szukamy Następców Mistrza” w ramach Narodowego Programu Rozwoju Skoków Narciarskich. Głównym celem projektu jest wspieranie młodzieży trenującej skoki narciarskie oraz wyszukiwanie największych talentów w tej dyscyplinie.

Do końca 2013 r. ufundowaliśmy ponad 800 sztuk sprzętu narciarskiego (komplety nart z wiązaniami, kombinezony, buty skokowe i kaski) dla najzdolniejszych skoczków. Jednym ze stypendystów programu „Szukamy Następców Mistrza” jest dwukrotny złoty medalista Igrzysk Olimpijskich w Soczi, wielokrotny zwycięzca zawodów Pucharu Świata i Mistrz Polski, a jednocześnie Ambasador Programu – Kamil Stoch. Kolejni uzdolnienie skoczkowie to Jakub Wolny (indywidualny i drużynowy mistrz świata juniorów) oraz Klemens Murańka, Aleksander Zniszczoł i Krzysztof Biegun - drużynowi mistrzowie świata juniorów.

Kolejnym obszarem naszej aktywności jest współpraca z grupami młodzieżowymi trenującymi w Akademii Piłkarskiej Lechii Gdańsk. W 2012 r. wspólnie z Akademią zainaugurowaliśmy program „Biało-zielona przyszłość z LOTOSEM”. Docelowo działania obejmą 3 tys. dzieci z 13 ośrodków zamiejscowych Akademii zlokalizowanych na terenie Pomorza i obszarów do niego przyległych. Do końca 2013 r. w ramach programu

otwartych zostało 10 ośrodków zamiejscowych, które wraz z głównym ośrodkiem w Gdańsku, szkolą łącznie 1,8 tys. dzieci w wieku 6-14 lat. W programie pracuje ok. 70 szkoleniowców, którzy realizują jednolity system szkolenia, wypracowany przez Akademię Piłkarską Lechia Gdańsk. Zawodnicy objęci są monitoringiem w ramach Młodzieżowej Bazy Danych, gdzie gromadzone są informacje o każdym uczestniku programu oraz o zespołach, które reprezentują w rozgrywkach.

Kontynuowaliśmy wsparcie szkolenia juniorskich drużyn koszykówki w Gdyńskim Towarzystwie Koszykówki. Trenuje tam łącznie ok. 300 wychowanków, którzy w 2013 r. zdobyli Mistrzostwo Polski w kategorii U-18. Wspieraliśmy także Stowarzyszenie Gdański Klub Żużlowy Wybrzeże, który szkoli dzieci i młodzież. Celem Młodzieżowej Szkoły Żużlowej jest wyszukiwanie talentów do pierwszej drużyny klubu GKS Wybrzeże. Wychowankiem klubu jest Krystian Pieszczyk nazywany nadzieją gdańskiego speedway'a i zdobywca Brązowego Kasku w 2013 r. Ponadto byliśmy głównym sponsorem Gdańskiego Klubu Żeglarskiego, promującego sporty wodne wśród szerokiej rzeszy dzieci i młodzieży poprzez różne klasy żeglarstwa i windsurfingu.

Ochrona środowiska i ekologia

Nadbałtyckie położenie rafinerii Grupy LOTOS powoduje, że wiele podejmowanych działań dotyczy ochrony zasobów tego akwenu. Do naszych partnerów należą: Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego (FRUG) i Stacja Morska Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego (SMIOUG) w Helu, z którymi realizujemy projekty na rzecz ochrony walorów przyrodniczych Morza Bałtyckiego pod nazwą „LOTOS pomaga bałtyckiej przyrodzie”. Innym programem, realizowanym w partnerstwie z Grupą Badawczą Ptaków Wodnych KULING, Stacją Ornitologiczną MiZ PAN i Stowarzyszeniem Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej na cennych przyrodniczo terenach NATURA 2000, jest długofalowy projekt „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej”.

Program „LOTOS pomaga bałtyckiej przyrodzie”

Z FRUG i Stacją Morską w Helu współpracujemy przy ochronie, badaniach oraz komunikacji na temat bioróżnorodności Morza Bałtyckiego. Stacja Morska prowadzi badania dotyczące biologii i ekologii ryb strefy przybrzeżnej Bałtyku oraz ssaków morskich i ich siedlisk. W 2013 r. byliśmy zaangażowani w działania mające pomóc w zahamowaniu procesu wymierania zagrożonych wyginięciem morświnów, jedynych waleni na stałe zamieszkujących Bałtyk.

Sprzęt zakupiony w ramach kilkuletniej już współpracy wykorzystano także do technicznego wsparcia statutowych badań Stacji Morskiej nad występowaniem morświnów, w ramach działania pod nazwą „Biologiczne i ekologiczne badania organizmów oraz siedlisk morskich pod kątem wdrażania skuteczniejszych metod zarządzania ich zasobami i ochroną”. Wsparcie skierowane na skutnicze i techniczne udoskonalenia łodzi badawczej Zelint umożliwia jej całoroczne wykorzystanie do eksploracji akwenu. Działania zaowocowały również zakupem na potrzeby testowania klatek do połowu dorszy (tzw. cod pots) bezpiecznych dla morświnów i fok oraz pozwalających na pozyskiwanie żywych ryb podczas połowu. Podczas kilkuletniej współpracy ze Spółką powstało przeszło 25 artykułów i prac naukowych oddających potencjał badawczy i naukowo-dydaktyczny pracowników Stacji.

Wsparcie koncernu dla projektu SAMBAH poprzez dofinansowanie wyposażenia oraz modernizację pływającej jednostki Zelint znacząco wspomogły badania nad obecnością, rozmieszczeniem oraz preferencjami siedliskowymi morświnów. SAMBAH to największy hydroakustyczny projekt monitoringowy dotyczący morświnów, którego badania swoim zasięgiem obejmują obszar rozciągający się od podwodnego grzbietu pomiędzy Darss i Limhamn w południowo-zachodnim Bałtyku do północnej granicy archipelagu Alandzkiego.

Dane o zmianach w rozprzestrzenieniu i zagęszczeniu tych ssaków są niezbędne do identyfikacji rejonów najczęstszego ich występowania, preferencji siedliskowych oraz obszarów podwyższonego ryzyka dla tych zwierząt, wynikających z działalności człowieka.

Ważnym elementem projektu jest wypracowanie skutecznej metody badań nad morświnami w rejonie o ich niewielkim zagęszczeniu oraz szerzenie świadomości wśród społeczeństwa o istnieniu tego zagrożonego gatunku. Zdobyta wiedza ma również posłużyć opracowaniu i późniejszemu wdrożeniu najefektywniejszych metod monitoringu występowania tych rzadkich zwierząt. Środki otrzymane od Grupy LOTOS w ramach darowizny zostały wykorzystane na modernizację, doposażenie i zakup elementów aparatury badawczej. W efekcie jest możliwość zachowania ciągłości badań we wszystkich stacjach pomiarowych Stacji. Uzyskane dane zostaną poddane analizie, a wyniki opublikowane w 2014 r.

W 2013 r. przeprowadziliśmy szereg kampanii edukacyjnych na terenie Trójmiasta, informujących o zagrożeniach dla bioróżnorodności Morza Bałtyckiego. W ramach programu w Helu odbywają się „Błękitne szkoły” - spotkania dzieci i młodzieży z edukatorami szkolącymi w zakresie bioróżnorodności Bałtyku. W 2013 r. w zajęciach edukacyjnych wzięło udział 4,3 tys. uczniów. W fokarium, jednym z najważniejszych obiektów kompleksu Błękitnej Wioski odnotowano blisko 400 tys. frekwencję. W ciągu roku Stacja Morska i FRUG podczas licznych wydarzeń rozdystrybuowały 18 tys. materiałów o charakterze edukacyjno-informacyjnym. Jednym z ważniejszych wydarzeń w 2013 r. było otwarcie nowo wybudowanego „Domu Morświna”. Wyposażony w salę ekspozycyjną i stopniowo rozbudowywaną wystawę plenerową budynek służy akademickiej i szkolnej edukacji. Ma postać swoistego banku materiałów dotyczących występowania morświnów, źródeł informacji naukowej, a także materiałów popularnonaukowych propagujących wiedzę o tym gatunku.

W 2013 r. po raz kolejny zaangażowaliśmy się w „Sprzątanie Świata”, organizując akcję „Posprzątaj z nami Bałtyk. Posprzątaj z nami świat”. Do udziału w wydarzeniu na gdańskiej plaży zaproszono 700 uczestników z 70 szkół z Trójmiasta. Podczas wspólnego sprzątania, zgodnie z zasadami segregacji odpadów zebrano 18 tys. litrów śmieci, czyli trzy razy więcej niż w 2012 r. Akcję zainaugurowaliśmy uroczystym zasadzeniem drzewa im. „Miłośników Bałtyckiej Przyrody”, które odbyło się w ramach jubileuszowej, 20. akcji „Sprzątanie Świata - Polska”, do której zaprosiła nas Fundacja Nasza Ziemia. W sprzątaniu dna morza uczestniczyli pływonurkowie spółki LOTOS Straż. Wydarzenie miało na celu rozbudzanie odpowiedzialności za otaczający świat, a przede wszystkim dbanie o czystość i ochronę Morza Bałtyckiego.

Program „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej”

W partnerstwie ze Stacją Ornitologiczną Muzeum i Instytutu Zoologii PAN, Grupą Badawczą Ptaków Wodnych KULING i Stowarzyszeniem Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej realizujemy program „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej”. Projekt zakłada kompleksowe działania na Wyspie Sobieszewskiej w zakresie zachowania naturalnych walorów środowiskowych na tym terenie oraz szeroką edukację ekologiczną. Efektem programu, który trwa od 2009 r. jest wybudowanie infrastruktury ochronnej, w tym stworzenie ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej w Rezerwacie „Mewia Łacha”. Specjalnie wytyczona trasa, przebiegająca z dala od terenów, gdzie znajdują się lęgowiska ptaków oraz chroniona roślinność, opatrzona tablicami edukacyjno-informacyjnymi, pozwala na zwiedzanie rezerwatu przez cały rok.

W ramach programu realizowana jest systematyczna edukacja ekologiczna mieszkańców i turystów. Grupa KULING, obok aktywnej edukacji ekologicznej podczas takich wydarzeń, jak „Bioróżnorodność – poznaj by zachować”, „Bałtycki Festiwal Nauki” czy „Edupliknik”,

podczas stałego monitoringu Rezerwatu „Mewia Łacha” w 2013 r. odnotowała wejście 2,5 tys. osób, które zostały poinformowane o walorach przyrodniczych rezerwatu, gatunkach chronionych i miejscach ich występowania. KULING, jako gospodarz Rezerwatu Mewia Łacha, co roku przeprowadza badanie wśród mieszkańców Wyspy Sobieszewskiej na temat wiedzy o rezerwacie oraz znajdujących się tam chronionych gatunkach zwierząt. Poziom znajomości walorów przyrodniczych w rezerwacie jest bardzo wysoki - 94% respondentów odpowiedziało, iż słyszało i było w tym miejscu, a 63% słyszało i potrafiło wymienić działania, jakie są podejmowane na rzecz ochrony przyrody w ramach programu „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej”.

Zaangażowanie w ochronę rezerwatu przynosi wymierne efekty w postaci m.in. udanych lęgów rybitwy i innych gatunków ptaków wodnych. W 2013 r. liczba zaobrazkowanych piskląt rybitwy czubatej wynosiła 244, podczas gdy w 2012 r. 62. Również liczba gniazd rybitwy czubatej wzrosła niemal dwukrotnie, z 276 w 2012 r. 415 w 2013 r. Ważną działalnością w Rezerwacie „Mewia Łacha”, dzięki której zwiększa się nasza wiedza o chronionych i zmniejszających swoją liczebność gatunkach ptaków, jest ich obrączkowanie. W 2013 r. odnotowano najwyższą zaobrazkowaną ilość gatunku sieweczki obroźnej – 196 ptaków, podczas gdy w 2012 r. było to 77. Od 2010 r., tj. od początku działań ochronnych w rezerwacie w ramach programu „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej” zaobrazkowano ponad 8,5 tys. gatunków ptaków.

We współpracy ze Stacją Ornitologiczną prowadzone są dla uczniów z gdańskich szkół bezpłatne wykłady. Zajęcia mają na celu m.in. zainteresowanie ekologią, ochroną przyrody i propagowanie Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000. Wykłady pod nazwą „Wyspa Sobieszewska a Obszar NATURA 2000. Ochrona ptaków i ich siedlisk” dotyczą nie tylko cennych przyrodniczo terenów, ale także biologii, ekologii oraz rozpoznawania wybranych gatunków ptaków ze zwróceniem uwagi na gatunki występujące na Wyspie Sobieszewskiej, w tym migrujące wzdłuż wybrzeży Bałtyku.

W 2013 r. z oferty edukacyjnej programu „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej” na terenie Rezerwatu Przyrody „Mewia Łacha” skorzystało ponad 2,5 tys. osób. Zaś w zajęciach edukacyjnych, prowadzonych w Stacji Ornitologicznej MiIZ PAN wzięło udział prawie 2 tys. uczniów z 34 trójmiejskich szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Program Edukacji Morskiej

Wspierany przez nas program jest realizowany na zlecenie Prezydenta Miasta Gdańska przez Fundację Gdańską. Pomysłodawcą akcji jest Mateusz Kusznierecz, Ambasador Miasta Gdańska ds. Morskich. Projekt, adresowany do młodych ludzi, polega na wzbogacaniu ich wiedzy z zakresu ekologii, żeglarstwa i morskiego dziedzictwa Gdańska oraz bezpieczeństwa na wodzie. Każdego roku wszyscy uczniowie klas pierwszych gdańskich gimnazjów (ok. 3,5 tys. osób) odbywają kilkugodzinne edukacyjne rejsy po Kanale Portowym i Zatoce Gdańskiej. Udział w rejsach jest bezpłatny. Nieodłącznym elementem Programu jest ogólnopolski konkurs ekologiczny, który 2013 r. zrealizowano pod hasłem „Nie lej wody!”.

Rok 2013 ogłoszony został przez Organizację Narodów Zjednoczonych Rokiem Współpracy w Dziedzinie Wody. W międzynarodową akcję postanowili włączyć się realizatorzy Programu Edukacji Morskiej w Gdańsku i to właśnie problemowi deficytu wody poświęcono zorganizowaną w 2013 r. edycję konkursu ekologicznego.

Do udziału w konkursie zaproszeni zostali uczniowie gimnazjów i liceów z całej Polski. Uczestnicy realizowali filmy krótkometrażowe, zachęcające do racjonalnego korzystania z zasobów wody – niemarnowania i niezanieczyszczenia wody. W pierwszym etapie, spośród prawie 90 zgłoszonych prac, jurorzy wybrali dziesięć filmów. Finaliści walczyli o głosy internautów. Głosowanie zamknięto w Światowym Dniu Walki z Pustynnieniem i Suszą, 17 czerwca. Łącznie oddano prawie 12 tys. głosów, a największe uznanie widzów zyskał film „Apokalipsa”, zrealizowany przez uczniów Publicznego Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II w Świątwej. Laureaci konkursu reprezentujący wyróżnione szkoły wypłynęli w wakacyjny rejs na pokładzie żaglowca Generał Zaruski, a w szkole zwycięskiej drużyny odbył się piknik żeglarski z udziałem Mateusza Kusznerewicza.

W 2013 r. 71 nauczycieli wzięło udział w ewaluacji programu, z czego aż 99% oceniło bardzo wysoko atrakcyjność projektu oraz odpowiedziało, iż powinien być on kontynuowany. 93% badanych wyraziło zdanie, że firmy komercyjne powinny angażować się w działania społeczne i ekologiczne.

W latach 2010-2013 w kolejnych edycjach Programu Edukacji Morskiej w rejsach po Zatoce Gdańskiej wzięło udział ok. 14 tys. uczestników, którzy przepłynęli łącznie ponad 28 tys. mil morskich.

Innowacje społeczne

Festiwal E(x)plory

W 2013 r. Grupa LOTOS była mecenasem ogólnopolskiego Festiwalu E(x)plory, programu rozwijającego innowacje naukowe, kreatywność i ciekawość świata w atrakcyjny i nowoczesny sposób. Przedsięwzięcie popularyzuje osiągnięcia nauki wśród dzieci i młodzieży, odpowiadając jednocześnie na współczesne wyzwania związane z potrzebą rozwoju innowacji i zapewnieniem kadr w przyszłości. W ramach festiwalu odbyły się m.in.: konkurs dla młodych naukowców, targi i pokazy projektów technologicznych, warsztaty dla uczniów i nauczycieli oraz konferencje naukowe. Odbiorcami Festiwalu E(x)plory są uczniowie, studenci, nauczyciele i dyrektorzy szkół. W sumie prawie 12 tys. osób.

Program ENACTUS Poland

W roku akademickim 2013/2014 Grupa LOTOS rozpoczęła współpracę przy programie ENACTUS Poland. ENACTUS, wcześniej znany pod nazwą SIFE, jest międzynarodową organizacją, która zrzesza studentów, opiekunów naukowych i przedstawicieli biznesu. Studenci w ramach programu realizują projekty o charakterze biznesowym, wspierające rozwój społeczności lokalnych. Prowadzone przez nich działania odpowiadają na wyzwania ekonomiczne, ekologiczne i społeczne, a ich celem jest poprawa warunków oraz standardu życia grupy docelowej. Najlepsze projekty uczestniczą w polskim finale konkursu ENACTUS i mają szansę wystartować w światowych rozgrywkach. Studenci w prowadzonej przez siebie działalności sięgają po pomoc i radę opiekunów naukowych oraz menadżerów, reprezentantów biznesu, którzy pełnią role mentorów. W Polsce funkcjonuje obecnie 12 zespołów uczelnianych realizujących rocznie ok. 40 projektów. W 2013 r. w polskim konkursie uczestniczyło blisko 60 jurorów i 200 studentów.

W ramach współpracy z organizacją ENACTUS ogłosiliśmy w 2013 r. konkurs grantowy pod nazwą „Odpowiedzialnie z LOTOSEM”, skierowany do studentów zrzeszonych w ENACTUS Poland. Jego celem było wyłonienie najlepszych projektów realizowanych przez studentów polskich uczelni w zakresie CSR, które będą wpisywać się w założenia strategii społecznej odpowiedzialności Grupy Kapitałowej LOTOS i przynosić wymierne korzyści odbiorcom działań. Komisja konkursowa na początku 2014 r. wybrała projekt „Ekorywalizacja” złożony przez ENACTUS Uniwersytet Gdański (Koło Studenckie

STRATEG) i postanowiła przyznać grant w wysokości 10 tys. zł na jego realizację. Temat w założeniu jest kontynuacją projektu SLOW (Second Life of Waste) zrealizowanego w 2013 r. przez STRATEG. Polega on na organizacji kampanii edukacyjnej, której jednym z etapów jest zbieranie butelek PET m.in. w gdańskich szkołach, klubach fitness i w trakcie wydarzeń ekologicznych. W wyniku pilotażowej wersji projektu zebrano 25 tys. butelek PET, które przetworzono na 200 kołder. Kołdry zostały przekazane pomorskim noclegowniom. Projekt w 2014 r. zostanie rozszerzony o „Dzień z ekologią” skierowany do 30 gdańskich szkół i rozbudowany o kampanie informacyjne.

Prawa człowieka

W naszych relacjach społecznych i gospodarczych przykładamy wagę do kwestii praw człowieka. W spółkach Grupy Kapitałowej LOTOS nie stosujemy w relacjach z kontrahentami formalnych, systemowych rozwiązań służących ich weryfikacji pod kątem przestrzegania praw człowieka. Powadzimy działalność handlową w otoczeniu, w którym obowiązuje system prawny regulujący kwestie praw człowieka. Utrzymujemy relacje tylko z kontrahentami, którzy działają legalnie i są zobowiązani do przestrzegania prawa, w tym również w zakresie praw człowieka. Jednak z uwagi na priorytetowe traktowanie przez Grupę LOTOS zagadnień z zakresu bezpieczeństwa pracy, ochrony p.poż. oraz bezpieczeństwa fizycznego w umowach zawieranych z dostawcami zamieszczamy obligatoryjne klauzule dotyczące przestrzegania przepisów dotyczących tych zagadnień.

W Grupie LOTOS 100% umów z kontrahentami zawiera klauzule dotyczące zapewnienia bezpiecznych warunków pracy, a ich stosowanie podlega weryfikacji podczas prowadzonych przez nas auditów. W przypadku spółek handlowych dotyczy to większości istotnych umów. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w codziennej pracy naszych dostawców.

Stale także dodajemy w przygotowywanych przez firmę umowach i zapytaniach ofertowych nowe zapisy z zakresu praw człowieka oraz etyki. Ze względu na przykładanie dużej wagi do dbałości o etyczne postępowanie oraz transparentność procesów biznesowych w treści większości umów znajduje się odwołanie do strony www.odpowiedzialny.lotos.pl, gdzie opublikowany jest Kodeks etyki Grupy Kapitałowej LOTOS. Kodeks jest również wysyłany i przekazywany osobiście w wersji papierowej, kontrahentom z polski i z zagranicy. W związku z wdrażaniem idei odpowiedzialnego biznesu przy prowadzeniu postępowań wyboru kontrahenta Grupa LOTOS do zapytania ofertowego wprowadziła kolejne dwie klauzule etyczne, m.in. dotyczące poszanowania praw człowieka, przestrzegania praw pracowniczych oraz poszanowania środowiska naturalnego. Ponadto w zapytaniach ofertowych kierowanych do oferentów umieszczamy wymóg oświadczenia, że firmy składające oferty nie zalegają z uiszczeniem podatków ani opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne.

Mimo że w 2013 r. zawarliśmy w Grupie LOTOS kilkanaście znaczących umów, to żadna z nich nie była skontrolowana pod względem praw człowieka.

W zakresie logistyki wtórnej w 2013 r. pracownicy LOTOS Paliwa przeprowadzili łącznie 901 kontroli dostaw paliw zrealizowanych przez przewoźników na naszą rzecz, w tym 611 kontroli przestrzegania przez kierowców m.in. przepisów bezpieczeństwa pracy, p.poż i ochrony środowiska. W ramach tych kontroli sprawdzono wyposażenie kierowców w ubrania ochronne, robocze, środki ochrony osobistej, dokumentację wymaganą przy przewozach towarów niebezpiecznych. W przypadkach naruszenia czasu pracy kierowców lub niezgodnego z wymaganiami ich wyposażenia w odzież i sprzęt ochronny – przewoźnicy zostali zobowiązani do natychmiastowego wykonania działań naprawczych.

W zakresie inwestycji budowlanych realizacja wymagań określonych w umowach z kontrahentami w ramach zabezpieczenia ruchu, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy jest przez nas na bieżąco monitorowana w procesie realizacji inwestycji.

Dodatkowo 138 pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu ochrony osób i mienia zatrudnionych w spółce LOTOS Ochrona uczestniczy w wykładach na temat praw człowieka oraz w zajęciach z technik interwencji i użycia środków przymusu bezpośredniego. W comiesięcznych testach, jakie przechodzą, są poruszane zagadnienia z Kodeksu etyki Grupy Kapitałowej LOTOS. W 2013 r. 77% pracowników spółki uczestniczyło w wykładach poświęconych m.in. podstawowym prawom człowieka, ich rodzajom, Powszechnej deklaracji praw człowieka, Europejskiemu Trybunałowi Praw Człowieka, Karcie praw podstawowych oraz kwestiom łamania praw człowieka. Wymóg odbycia szkoleń dotyczy także organizacji zewnętrznych, które świadczą ochronę na naszą rzecz.

Problematyka praw człowieka jest omawiana także w trakcie zajęć przeznaczonych dla nowo zatrudnianych pracowników (tzw. szkolenia adaptacyjne) oraz podczas okresowych szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i ochrony pracy.

Szkolenia na temat praw człowieka w 2013 r.

	Grupa Kapitałowa LOTOS ¹	Grupa LOTOS
Procent pracowników przeszkolonych w zakresie polityk i procedur organizacji dotyczących problematyki praw człowieka i ich stosowania w pracy	15,2%	19,1%
Całkowita liczba godzin szkoleniowych na temat praw człowieka	1.503	578

¹ Dane dla Grupy Kapitałowej LOTOS bez spółek zależnych LOTOS Petrobaltic.